

23.08.2021

296/00.04.04/2021

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

Lausuntopyyntönnä 2.7.2021 Dnro VN/12128/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Ymmärrys Suomen luontotyyppien ja lajien uhanalaisuuskehityksestä sekä luonnon monimuotoisuuden tilasta on lisääntynyt. Nykyisen luonnonsuojelulain ei katsota mahdollistavan luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Valmisteilla olevan lain tavoitteena on ajantasaistamisen lisäksi lisätä säätelyn vaikuttavuutta tuomalla esille myös täysin uusia keinoja. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnonsuojelulain muutosesityksestä. Lausuntomme ei pureudu lain yksityiskohtiin, vaan nostamme esille avoimia kysymyksiä lakimuutoksen vaikutuksesta omaan toimintaamme.

Luonnonsuojelulain luonnoksessa todetaan, että luontotyyppien ja lajien uhanalaisuuden taustalla on sopivien elinympäristöjen heikentyminen tai häviäminen kokonaan. Alueidenkäytön suunnittelu kaikilla kaavatasoilla on avainasemassa, kun ihmistoiminnan vaikutuksia arvioidaan. Tällä luonnonsuojelulailla ja samanaikaisesti lausunnoilla olevalla ilmastolailla on vahva kytkentä kaavoitukseen, mutta Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus on edelleen sisällön osalta avoin. Tämänhetkisen tiedon mukaan maakuntakaavan oikeusvaikutteisuutta ollaan rajaamassa. Maankäytön suunnitteluun liittyvien vaikutusten kokonaiskuvan hahmottamisen ja vertailtavuuden kannalta nämä kolme lakia olisi ollut hyvä valmistella samalla aikataululla koskien myös lain kuulemisia. Jos MRL:n uudistus supistaa kaavan oikeusvaikutteisuutta mm. luonnonvarojen osoittavien teemojen osalta, maakuntakaavan mahdollisuudet tukea esiteltyjä luonnonsuojelulain tavoitteita heikkenevät.

Uusi lakiehdotus linjaa, että Maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua maakunta-, yleis- tai asemakaavaa laadittaessa on otettava huomioon 65 §:ssä tarkoitettu uhanalaiset luontotyypit. Herää kysymys, miten uhanalaiset luontotyypit tulee huomioida maakuntakaavoituksessa. Maakuntakaavan täytyy pohjautua selvityksiin, jotka ovat laajoja, tyyppillisesti koko maakunnan kattavia. Jos lakiehdotus edellyttää selvitysten tarkkuustason nostamista nykyisestä, se tarkoittaa kustannusten kestäväntä nousua ja kaavojen aikataulujen pidentymistä.

Luontotyyppien huomioimisveloitteesta voi tulla myös yleinen valitusperuste. Todennäköisesti tämä koskisi erityisesti maakuntakaavaa, joka yleispiirteisimpänä kaavana huomioi kerralla laajoja pinta-aloja. Vaikka 119 § Tietojen luovuttaminen tarjotaan maakunnan liitoille mahdollisuus saada käyttöön luonnonsuojelun tietojärjestelmän tietosisältöä, liitot tarvitsevat lisäresursointia ja lisäksi koulutusta tietojen hyödyntämiseksi asianmukaisella tavalla. Luonnonsuojelulain uudistamisessa täytyy tarkkaan pohtia esitysten vaikutukset myös elinkeinotoimintaan ja muihin alueidenkäytön muotoihin. Alueidenkäytön suunnittelussa etsitään ratkaisuja eri maankäytönmuotojen ja intressien yhteensovittamiseen.

23.08.2021

296/00.04.04/2021

Esityksessä ollaan poistamassa mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään luonnonsuojelualueilla. Samaan aikaan on käynnissä kaivoslain uudistaminen. Kysymys olisi hyvä yhteensovittaa ja ratkaista kaivoslain uudistamisen yhteydessä.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Maakuntahallitus

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja

Jarmo Heiskanen
vs. hallinto- ja talousjohtaja

Lisätietoja:
ympäristöasiantuntija, Jukka Nykänen
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 050 4120717

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.